

Sygn. akt I PK 90/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa T. C.
przeciwko Przedsiębiorstwu (...) "R." Spółce Akcyjnej w O.
o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 stycznia 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 20 listopada 2014 r., sygn. akt V Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej 1350 zł
(tysiąc trzysta pięćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z 20 listopada 2014 r. oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w O. z 25 kwietnia 2014 r., zasądającego od pozwanej na rzecz powoda kwotę 61.031,55 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych wraz z ustawowymi odsetkami.

Wyrok Sądu Okręgowego w O. zaskarżyła w całości strona pozwana. W skardze zarzucono naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 151⁴ § 1 k.p. polegającą na: (-) nieuwzględnieniu, że ograniczenie wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych bez prawa do wynagrodzenia z tego tytułu, przez kierownika wyodrębnionej jednostki organizacyjnej, do

przypadków „konieczności”, nie powinno obejmować sytuacji gdy pracodawca powierzył organizację pracę kierownikowi wyodrębnionej jednostki (budowy zagranicznej) znacznie oddalonej od siedziby pozwanej spółki, który w tej placówce nie ma zwierzchnika służbowego i na skutek jego autonomicznych decyzji, w wyniku wadliwej organizacji pracy on sam decydował o „konieczności” pracy w godzinach nadliczbowych; (-) nieuwzględnieniu, że celem art. 151⁴ § 1 k.p. jest również ochrona pracodawcy przed konsekwencjami błędów w organizacji pracy (prowadzących do konieczności wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych) popełnionych przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze, jak i przed ewentualnymi nadużyciami z ich strony; co w konsekwencji doprowadziło do niezastosowania art. 151⁴ § 1 k.p. pomimo, że w stanie faktycznym niniejszej sprawy zachodzą przesłanki jego zastosowania.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca uzasadniała istnieniem potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, polegające na ustaleniu kryteriów uznania pracownika – kierującego autonomicznie wyodrębnioną jednostką organizacyjną (budową zagraniczną) znacznie oddaloną od siedziby pozwanej spółki, który w tej placówce nie ma zwierzchnika służbowego i którego podstawowym obowiązkiem jaki powierzył mu pracodawca jest organizacja pracy w tej jednostce – jako pracownika zarządzającego w imieniu pracodawcy wyodrębnioną częścią zakładu pracy (art. 151⁴ k.p. w zw. z art. 128 § 2 pkt 2 k.p.) którego, analogicznie jak osób zarządzających w imieniu pracodawcy, prawo do wynagrodzenia za godziny przewidziane w art. 151⁴ k.p. realizowane jest w ramach wynagrodzenia otrzymywanego od pracodawcy.

We wniosku skarżąca wskazała liczne orzeczenia sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego. Według skarżącej w wyrokach: Sądu Najwyższego z 16 marca 2010 r., I PK 202/09, OSNP 2011 nr 17-18, poz. 229; Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 25 października 2013 r., III APa 14/13, LEX nr 1441567; Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 12 czerwca 2014 r., III APa 15/13, LEX nr 1499012; Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 10 stycznia 2013 r., III APa 42/12, LEX nr 1307532 - przyjęto odmienne stanowisko niż w wyrokach Sądu Najwyższego z: 14 grudnia 2004 r., II PK 106/04, OSNP 2005 nr 15, poz. 221; 20 września 2005 r.,

II PK 56/05, OSNP 2006 nr 13-14, poz. 213; 4 czerwca 2008 r., II PK 326/07, LEX nr 494026, z 8 marca 2011 r., II PK 221/10, OSNP 2012 nr 9-10, poz. 111, 6 kwietnia 2011 r., II PK 254/10, LEX nr 949026. Skarżąca nie wyjaśniała na czym polega rozbieżność stanowisk przyjętych w wyżej wymienionych orzeczeniach.

Powód w odpowiedzi na skargę wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, w dalszej kolejności o jej oddalenie, oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości prawne lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3), lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Jeżeli okoliczności te nie zachodzą, Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c., uprawniony jest do wydania postanowienia o odmowie przyjęcia kasacji do rozpoznania.

Skarżąca, jako okoliczność mającą uzasadniać przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała na występowanie w sprawie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czyli na przesłankę wymienioną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Z treści art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wynika, że potrzeba wykładni, uzasadniająca przyjęcie skargi do rozpoznania, powinna występować „w sprawie”. Oznacza to, że potrzeba wykładni przepisów powstaje w związku z istniejącym w sprawie stanem faktycznym i prawnym, a dokonanie wykładni ma służyć właściwemu rozstrzygnięciu sprawy (postanowienie SN z 6 lutego 2014 r., I PK 246/13, LEX nr 1646083).

Powyższego warunku nie spełnia powołanie się we wniosku na potrzebę dokonania wykładni pojęcia „pracownik kierujący wyodrębnioną komórką organizacyjną”, które zostało użyte w art. 151⁴ k.p. Zgodnie z stanem faktycznym ustalonym w tej sprawie, który wiąże Sąd Najwyższy również na etapie tzw. przedsądu (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 in fine k.p.c.), powód, w spornym okresie pełnił funkcję kierowniczą jako kierownik budowy. Istota sporu w tej sprawie

sprowadzała się do oceny, czy pomimo pełnienia funkcji kierowniczej, roszczenie powoda o wypłatę wynagrodzenia za godziny nadliczbowe było uzasadnione ze względu na wadliwą organizację pracy przez pozwaną skutkującą systematyczną pracą ponad obowiązujące go normy czasu pracy.

Mając na względzie powyższe, nawet jeżeli w orzecznictwie sądów istniałyby rozbieżności w wykładni (a nie w stosowaniu) art. 151⁴ k.p. w zakresie kryteriów uznania pracownika za pracownika zarządzającego wyodrębnioną częścią zakładu pracy, co zresztą nie zostało wykazane przez skarżącą, to rozstrzygnięcie tych wątpliwości przez Sąd Najwyższy nie miałoby znaczenia dla rozstrzygnięcia tej sprawy.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 oraz art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

r.g.